

 SØRLANDET SYKEHUS		Fagspesifikke prosedyrer		Prosedyre
Brokk (hernie), Kirurgiske senger SSHF				Side 1 av 4
Dokument ID: I.4.FEL.5-10		Godkjent dato: 06.09.2024	Gyldig til: 06.09.2026	Revisjon: 1.10

Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Gastro/gen

Omfang

Prosedyren omhandler sykepleie til pasienter med lyske, navle og lårbrokk og gjelder for sykepleiere og hjelpepleiere på Kirurgiske senger SSHF.

Hensikt

Sikre at pasienter med lyske, navle og lårbrokk får forsvarlig og god behandling.

Ansvar

Enhetsleder har ansvar for at prosedyren er tilgjengelig og kjent i avdelingen. Sykepleier og hjelpepleier med ansvar for pasienter med lyske, navle og lårbrokk, har ansvar for å følge prosedyren.

Bakgrunn

Svekkelse av bukveggen, som gir anledning for bukhinne og eventuelt ledsagende tarm og fettvev å komme ut gjennom denne åpningen, kaller man et brokk. Svakheten kan være medfødt eller oppstå senere i livet. Brokk deles inn i grupper etter hvor de opptrer: lyske, navle eller lår.

UTREDNING, OBSERVASJON OG BEHANDLING	
Symptomer	- Ubehag/ smerter - Ofte en synlig hevelse/ kul i brokkområdet som kan bli større når pasienten hoster, bøyer seg, løfter eller trykker på toalettbesøk (økt buktrykk)
Aktuelle undersøkelser	- Lege kartlegger symptomer og plager i sykehistorien - Inspeksjon av brokkområdet (pasienten står/sitter) - Eventuelt røntgen undersøkelser ultralyd/ CT
Mottak av pasient	- Følg avdelingens rutiner for mottak av elektive pasienter, eventuelt Mottak av gastrokirurgiske pasienter - øyeblikkelig-hjelp Kirurgiske Senger SSHF hvis pasienten legges inn som øyeblikkelig hjelp - Har pasienten kommunal hjelp ved innleggelse: - Registrer PLO-kommune og send melding om innlagt pasient (innen 24 timer) - Send PLO-helseopplysning (innen 24 timer)
Planlegging av utskrivelse	- Kartlegge behov for kommunal hjelp - Har pasienten kommunal hjelp ved innleggelse: - Send PLO-helseopplysning - Send PLO-utskrivningsrapport - Ved førstegang søknad om kommunal hjelp: - Registrer PLO-kommune (IKKE send melding om innlagt pasient) - Send PLO-helseopplysning - Send PLO-utskrivningsrapport
Kunnskap/ utvikling	Del ut informasjonsskrivet Brokk - Pasientinformasjon SSHF

KIRURGISK BEHANDLING	
Preoperative forberedelser	Følg prosedyren Klargjøring av gastrokirurgiske pasienter til operasjon, Kirurgiske Senger SSHF
Operasjon	Klart symptomgivende brokk behandles med operasjon. Under operasjonen løsnes brokket og svakheten i bukveggen kan enten sys direkte, eller lukkes med et kunststoffnett som forsterkning. Inngrepet gjøres enten i lokal bedøvelse eller i narkose, som kikkhullskirurgi eller åpen operasjon. De fleste av disse operasjonene gjøres som dagkirurgi, men noen pasienter legges inn på pasienthotell/ sengepost.

Utarbeidet av: Tverrgående arbeidsgruppe gastro SSHF	Fagansvarlig: Hauss/Wakker/Gurgen	Godkjent av: Tone Kristin Hansen	
--	---	--	--

Dokument-id:
I.4.FEL.5-10Utarbeidet av:
Tverrgående arbeidsgruppe
gastro SSHFFagansvarlig:
Hauss/Wakker/GurgenGodkjent dato:
06.09.2024Godkjent av:
Tone Kristin HansenRevisjon:
1.10

Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Gastro/gen

Komplikasjoner

- Blod- / væskeansamling
- Ved lyskebrokk-operasjon er det vanlig at det kan oppstå hevelse og misfarging på penis og scrotum pga blødning, viktig å informere pasienten om dette
- Infeksjon
- Smerter i operasjonsområdet

 SØRLANDET SYKEHU		Brokk (hernie), Kirurgiske senger SSHF			Side: 3 Av: 4
Dokument-id: I.4.FEL.5-10	Utarbeidet av: Tverrgående arbeidsgruppe gastro SSHF	Fagansvarlig: Hauss/Wakker/Gurgen	Godkjent dato: 06.09.2024	Godkjent av: Tone Kristin Hansen	Revisjon: 1.10

Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Gastro/gen

POSTOPERATIV SYKEPLEIE	
Sirkulasjon	- Observere med tanke på blødning - NEWS ved ankomst sengepost. Videre målinger avhengig av NEWS-score, oftere v/klinisk forverring (pasienthotellet har egne rutiner)
Respirasjon	Administrere oksygen hvis forordnet
Ernæring/ væske/ elektrolytt- balanse	- Ingen kostrestriksjoner - Administrere iv som forordnet
Eliminasjon	- Blærescannepasienter som ikke klarer å late vannet spontant postoperativt - Kateterisere ved behov. Blærevolumet bør ikke overstige 400 ml - jfr Kateterisering - steril intermitterende - SIK - SSHF - Spontan vannlating før hjemreise (dagkirurgi)
Hud/vev/sår	Laparoskopisnitt - Sårene dekkes av steril bandasje minimum 24 timer - Bandasjen forsterkes ved gjennomsving første 24 timer - Dusjing tillates etter 24 timer - Bytt bandasje og inspiser såret utskrivelsesdagen Åpen operasjon - Såret dekkes av steril bandasje minimum 48 timer - Bandasjen forsterkes ved gjennomsving første 24 timer - Dusjing tillates etter 48 timer - Bytt bandasje og inspiser såret utskrivelsesdagen Som regel sys operasjonsåret med absorberbare suturer. Hvis vanlige suturer fjernes disse etter 10-14 dager hos egen lege.
Aktivitet	- Pleier er hos pasienten ved første mobilisering - Obs! Ved lyskebrokk-operasjon kan lokalbedøvelsen i såret også affisere øverst på låret, noe som kan føre til problemer ved mobilisering rett etter operasjon. - Oppfordre pasienten til å være i mest mulig aktivitet - Unngå tunge løft og sit-ups de første to ukene etter operasjonen
Smerte	- Kartlegge smerte og evaluere effekt av smertestillende ved hjelp av NRS - Mål: NRS ≤ 3 i ro og i aktivitet - Ved kikkhullsoperasjon blir det satt inn CO₂ i magen under operasjonen, og det kan føre til at pasienten får midlertidige skuldersmerter
Planlegging av utskrivelse	Forventet utskrivelsesdato: 1.postoperative dag (hvis ikke dagkirurgisk) Utskrivelseskriterier: - Pasienten er mobilisert og har tilnærmet likt funksjonsnivå som ved innleggelse - Pasienten spiser og drikker - Pasienten er ikke kvalm og er tilfredsstillende smertelindret av tabletter - Såret er tørt og uten infeksjonstegn Annet: - Behov for sykmelding? - Behov for resepter?
Oppfølging	Vanligvis ingen kontroll på sykehuset

 SØRLANDET SYKEHU	Brokk (hernie), Kirurgiske senger SSHF				Side: 4 Av: 4
Dokument-id: I.4.FEL.5-10	Utarbeidet av: Tverrgående arbeidsgruppe gastro SSHF	Fagansvarlig: Hauss/Wakker/Gurgen	Godkjent dato: 06.09.2024	Godkjent av: Tone Kristin Hansen	Revisjon: 1.10

Fagspesifikke prosedyrer/Fellesdokumenter kirurgiske /somatiske senger/Gastro/gen

Kryssreferanser

- [I.3.11-17](#)
[Kateterisering - steril intermitterende - SIK - SSHF](#)
- [I.4.FEL.5-12](#)
[Klargjøring av gastrokirurgiske pasienter til operasjon, Kirurgiske Senger SSHF](#)
- [I.4.FEL.5-13](#)
[Mottak av gastrokirurgiske pasienter -øyeblikkelig-hjelp Kirurgiske Senger SSHF](#)
- [I.5.1.2-9](#)
[Brokk - Pasientinformasjon SSHF](#)

Eksterne referanser